

Sygn. akt VIII Pz 86/18

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2018r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Andrzejewska

Sędziowie: SSO Jolanta Łanowy- Klimek

SSR(del.) Magdalena Kimel (spr)

po rozpoznaniu sprawy 5 listopada 2018 r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie I. F., W. H., I. J., H. M.,
A. M.,

przeciwko Spółce (...) w B.

o świadczenie rekompensacyjne

na skutek zażalenia pozwanej

od postanowienia w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego zawartego

w punktach 2 i 4,6,8,10 wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 14 czerwca 2018r. sygn. akt IV P 183/18

p o s t a n a w i a:

- zmienić punkt 2 wyroku w ten sposób, że zasądzić od powoda W. H. na rzecz pozwanej Spółki (...) S.A. w B. kwotę 675 zł (sześćset siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- zasądzić od powoda W. H. na rzecz pozwanej Spółki (...) S.A. w B. kwotę 150zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu zażaleniowym;
- zmienić punkt 4 wyroku w ten sposób, że zasądzić od powoda H. M. na rzecz pozwanej Spółki (...) S.A. w B. kwotę 675 zł (sześćset siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- zasądzić od powoda H. M. na rzecz pozwanej Spółki (...) S.A. w B. kwotę 150zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu zażaleniowym.
- zmienić punkt 6 wyroku w ten sposób, że zasądzić od powoda A. M. na rzecz pozwanej Spółki (...) S.A. w B. kwotę 675 zł (sześćset siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- zasądzić od powoda A. M. na rzecz pozwanej Spółki (...) S.A. w B. kwotę 150zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu zażaleniowym.
- zmienić punkt 8 wyroku w ten sposób, że zasądzić od powódki I. F. na rzecz pozwanej Spółki (...) S.A. w B. kwotę 1.350zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

8. zasądzić od powódki I. F. na rzecz pozwanej Spółki (...) S.A. w B. kwotę 150zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu zażaleniowym.

9. zmienić punkt 10 wyroku w ten sposób, że zasądzić od powódki I. J. na rzecz pozwanej Spółki (...) S.A. w B. kwotę 1.350zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

10. zasądzić od powódki I. J. na rzecz pozwanej Spółki (...) S.A. w B. kwotę 150zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu zażaleniowym;

11. w pozostałym zakresie oddalić zażalenie.

(-) SSO Jolanta Łanowy Klimek (-) SSO Małgorzata Andrzejewska (-) SSR(del.) Magdalena Kimel

Sędzia Przewodniczący Sędzia

UZASADNIENIE

Powódki I. F., I. J., domagały się przyznania świadczenia rekompensacyjnego z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla w wysokości 10.000 zł, a powodowie W. H., A. M., H. M. w kwocie 1.800 zł. Do rozwiązania stosunków pracy z powodami, z wyjątkiem I. J. doszło po 1 stycznia 2015 roku, w związku z przejściem na emeryturę, natomiast I. J. przeszła na świadczenie przedemerytalne. Od 2015 roku żaden z powodów nie otrzymywał deputatu węglowego.

Pozwana wniosła o oddalenie powództw i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wskazując, że powodowie, którzy przeszli na emeryturę po 31 grudnia 2014r. w oparciu o przepisy zakładowe nie byli uprawnieni do deputatu węglowego i nie spełniają ustawowego wymogu do uzyskania rekompensaty.

Wyrokiem z dnia 14 czerwca 2018r. Sąd Rejonowy w Zabrze oddalił powództwa W. H., H. M., A. M., I. F., I. J., o świadczenie rekompensacyjne z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla i odstąpił od obciążenia powodów kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej na podstawie art. 102 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego wniosła pozwana zarzucając naruszenie art. 98 i 102 k.p.c. poprzez odstąpienie od obciążania powodów kosztami postępowania pomimo przegrania przez powodów sprawy, a także pomimo niezastnienia przesłanek, o których mowa w art. 102 k.p.c. tj. wypadków szczególnie uzasadnionych. Domagała się zmiany zaskarżonych postanowień Sądu, zawartych w wyroku i zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w kwocie po 1.350zł oraz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Powód H. M. w odpowiedzi na zażalenie wniósł o nieobciążanie go kosztami zastępstwa procesowego, wskazując ze z emerytury utrzymuje żonę i syna. Pozostali powodowie nie złożyli odpowiedzi na zażalenie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie pozwanej na postanowienie zawarte w punkcie 8,10 wyroku z dnia 14 czerwca 2018 r. zasługuje na uwzględnienie w całości, a na postanowienie zawarte w punkcie 2, 4, 6 wyroku częściowo.

Powódki I. F., I. J., domagały się zasądzenia kwot w wysokości 10.000zł a powodowie A. M., W. H., H. M. w wysokości 1.800 zł. tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. z 2017r., poz. 1971).

Ustawodawca w art. 2 ust. 1a do osób uprawnionych do świadczenia rekompensacyjnego zalicza m.in. emerytów mających ustalone prawo do emerytury i pobierających tą emeryturę, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń.

Powodowie po przejściu na emeryturę, nie byli nigdy uprawnieni do pobierania deputatu węglowego, co jasno wynikało z treści złożonych przez nich oświadczeń. Powódka I. J. przeszła na świadczenie przedemerytalne. Powodowie nie zaliczali się tym samym do grupy osób uprawnionych do świadczenia rekompensacyjnego. Wyjaśnione im to zostało zarówno w decyzji o odmowie przyznania emerytury jak i w treści odpowiedzi na pozew.

Należy podnieść za Sądem Najwyższym, iż wyjątek od zasady ponoszenia kosztów za wynik sprawy przewiduje art. 102 k.p.c., który pozwala w szczególnie uzasadnionych wypadkach na zasądzenie od strony przegrywającej tylko części kosztów lub nieobciążenie jej w ogóle kosztami; nadto przepis art. 102 k.p.c. nie może być rozszerzająco wykładany i wyklucza uogólnienie, a może być stosowany w zależności od konkretnego przypadku (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 1981r., sygn. akt IV PZ 11/81, LEX nr 8307).

W niniejsze sprawie nie zachodzi okoliczność odstąpienia od poniesienia przez powodów kosztów postępowania. Sąd II instancji stoi na stanowisku, że sam fakt, iż sprawa jest sprawą z zakresu prawa pracy nie uzasadnia zwolnienia powodów od kosztów zastępstwa procesowego, które poniosła strona pozwana. Zwolnienie z tego tytułu powodów od kosztów procesu naruszałoby zasadę równości stron w postępowaniu sądowym i oznaczałoby, że w każdym postępowaniu ze stosunku pracy pracownik, czy też były pracownik znajdowałby się w uprzywilejowanej pozycji na wypadek przegrania postępowania. Pozwana była zaangażowana w niniejszym postępowaniu wykazując niezasadność roszczenia powodów. Pełnomocnik pozwanej w trakcie postępowania przed Sądem I instancji złożył odpis pozwu wraz z szeregiem załączników wykazując niezasadność roszczenia powodów. Powodowie otrzymali odpis odpowiedzi na pozew wraz ze zobowiązaniem do ustosunkowania się do podniesionych przez pozwaną zarzutów. Powodowie nie wykazali, że ich sytuacja majątkowa nie pozwoli im ponieść kosztów zastępstwa procesowego bez uszczerbku dla utrzymania siebie i swojej rodziny. Wprawdzie powód H. M. wskazał, że z emerytury w wysokości 2.958,19 zł netto utrzymuje żonę i syna, jednak w ocenie Sądu wyłączenie ta okoliczność nie uzasadnia zwolnienia go od ponoszenia kosztów procesu. Należy wskazać, że wysokość otrzymywanego świadczenia i liczba osób na utrzymaniu powoda nie uniemożliwia mu poniesienia kosztów zastępstwa procesowego strony przeciwnej w zasądzonej wysokości stanowiącej 1/4 jego miesięcznego dochodu.

Sądowi nie jest znana z urzędu sytuacja majątkowa pozostałych powodów. Skoro powodowie mają przyznaną emeryturę górniczą, to posiadają stały dochód znacznie przekraczający próg minimalny i są w tej sytuacji w stanie ponieść koszty zastępstwa procesowego. Powodowie inicjując wszczęcie postępowania sądowego powinni być przygotowani, że przypadku przegrania procesu muszą pokryć jego koszty.

Podkreślenia też wymaga, że subiektywne przekonanie o zasadności zgłoszonych roszczeń wobec jednoznacznego brzmienia przepisów ustawy nie może być uzasadnieniem dla uznania sytuacji powodów jako szczególnie uzasadnionej w rozumieniu art. 102 k.p.c.

Sąd II instancji nie dostrzegł zatem w niniejszej sprawie okoliczności wskazujących na występowanie „szczególnego wypadku” uzasadniającego zastosowanie regulacji z art. 102 k.p.c.

Z podanych wyżej przyczyn mając na uwadze ustaloną w postępowaniu przed Sądem I instancji wartość przedmiotu sporu wobec powodów I. F., I. J., w wysokości po 10.000zł, a wobec powodów W. H., H. M., A. M. w wysokości 1.800 zł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. stosując art. 98 k.p.c. oraz § 2 ust.3 i 4 w związku z § 9 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j.: Dz.U. z 2018r., poz. 265) zmienił pkt 2,4,6,8,10 zaskarżonego wyroku i zasądził od powodów I. F., I. J. na rzecz pozwanej kwoty po 1.350zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, a od powodów W. H., H. M., A. M. w kwocie po 675 zł.

W zakresie w jakim pozwana domagała się zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego od powodów W. H., H. M., A. M. po 1350 zł, zażalenie powyżej kwoty 675 zł zostało oddalone na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. biorąc pod uwagę wysokość należnych kosztów ustalonych w oparciu o wartość przedmiotu sporu, podaną w

pozwie. Wprawdzie powodowie na rozprawie podali kwotę 10.000 zł, jednakże nie doszło do skutecznego rozszerzenia powództwa w tym zakresie.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 2 ust. 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 i §10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j.: Dz.U. z 2018r., poz. 265). Na koszty te składa się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 120zł oraz 30zł tytułem opłaty od zażalenia.

(-) SSO Jolanta Łanowy -Klimek (-) SSO Małgorzata Andrzejewska (-) SSR(del.) Magdalena Kimel

Sędzia Przewodniczący Sędzia